

نرخ تورم در سال ۱۳۹۸ و به خصوص فصل تابستان روند کاهشی را در پیش گرفته است. نرخ رشد شاخص قیمت مصرف کننده در شهریور ماه سال جاری به ۰٫۵ درصد رسیده که این رقم کمترین مقدار آن از بهار امسال است. با کاهش نرخ تورم این سوال ایجاد می‌شود که چه عواملی باعث کاهش نرخ تورم شده است. در میان عوامل کاهنده نرخ تورم می‌توان به دو مورد زیر به عنوان اصلی‌ترین عوامل اشاره کرد:

۱- افزایش شدید نرخ در سال ۱۳۹۷: افزایش قابل توجه شاخص قیمت مصرف کننده در سال ۱۳۹۷، کاهش رشد این شاخص را در سال ۱۳۹۸ در پی داشته و این امری طبیعی است که با افزایش شدید عدد شاخص، رشد آن روند کاهنده پیدا کند. ۲- ثبات نسبی بازار ارز: تغییرات و نوسانات بازار ارز مهمترین عامل اثر گذار بر انتظارات تورمی در ایران است. هرچند تغییرات نرخ ارز سال ۱۳۹۸، انتظارات تورمی را کنترل کرده و در نتیجه بر نرخ تورم اثر گذار بوده است.

اما در کنار عوامل کاهش دهنده نرخ تورم، نگاهی به عوامل بلندمدت اثر گذار بر شاخص قیمت مصرف کننده یعنی سیاست‌های اقتصادی بالادخص سیاست مالی، نشان می‌دهد که تحولات رخ داده شده در این بخش در جهت کاهش نرخ تورم نبوده و اگر این سیاست‌ها تعدیل نشوند، می‌توان باز گشت روند افزایشی شاخص قیمت مصرف کننده را انتظار داشت.

در مصوبه شورای سران مقرر شده است که سقف برداشت از صندوق توسعه ملی برابر ۴۵ هزار میلیارد تومان باشد و مجموع فروش اوراق و صندوق توسعه ملی فراتر از ۶۲ هزار میلیارد تومان نباشد. بنابراین از کل ۷۶ هزار میلیارد تومان، ۴۰٫۵ هزار میلیارد تومان از حساب ذخیره ارزی، ۱۰ هزار میلیارد تومان از محل مولدسازی دارایی‌های دولت، و مجموعاً ۶۲ هزار میلیارد تومان از محل صندوق توسعه ملی و انتشار اوراق مالی اسلامی (به عنوان مثال ۲۳٫۵ هزار میلیارد تومان از منابع صندوق توسعه ملی و ۳۸ هزار میلیارد تومان از فروش اوراق جدید) تأمین خواهد شد.

شیوه فعلی مصوب برای تأمین کسری بودجه پتانسیل افزایش تورم را داراست. در این خصوص نکات زیر قابل ذکر است:

۱- عدم کاهش متناسب هزینه‌ها: دولت در شرایط فعلی با کاهش درآمد مواجه است. در زمان کاهش درآمد باید مخارج نیز کاهش یابد. اینکه دولت با کاهش نرخ درآمد مواجه باشد اما همچنان مخارج به شیوه قبلی پیش رود و یارانه‌ها نیز ادامه دار باشد، تنها منجر به افزایش کسری بودجه و تورم و در نتیجه خرج کردن از جیب مردم (از طریق مالیات تورمی) خواهد شد.

۲- تأمین منابع کسری بودجه از محل صندوق توسعه ملی: تأمین منابع از این محل به هیچ وجه توصیه نمی‌شود. منابع صندوق توسعه ملی برای تبدیل سرمایه نقد به یک سرمایه بین نسلی و استفاده نسل‌های آینده از منابع نفت است. به طور کلی استفاده از منابع صندوق توسعه ملی برای مصارفی مانند پرداخت حقوق و دستمزد و تأمین هزینه‌های جاری قابل توصیه نیست و با اهداف اولیه صندوق توسعه ملی در تضاد است.

علاوه بر آن، استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در حالی که در دسترس بودن منابع ارزی آن محل ابهام است، پیامدهای تورمی را در پی خواهد داشت. یعنی در شرایطی که منابع ارزی در دسترس نیستند، این منابع به بانک مرکزی فروخته شده و معادل ریالی دریافت می‌شود که منجر به افزایش پایه پولی و در نتیجه نقدینگی و تورم می‌شود.

۳- تأمین ۳۸ هزار میلیارد تومان از محل اوراق: در شرایط فعلی که اقتصاد با کاهش تقاضا مواجه است، امکان فروش ۳۸ هزار میلیارد تومان اوراق مازاد بر ۴۴ هزار میلیارد تومان اوراق پیش‌بینی شده در قانون بودجه (که در مجموع ۸۲ هزار میلیارد تومان اوراق خواهد بود)، بدون افزایش نرخ تنزیل این اوراق امکان پذیر نیست. افزایش نرخ تنزیل که منجر به افزایش نرخ مسود بانکی نیز خواهد شد، در شرایطی که هرگز توصیه نشده و موجب تعمیق رکود می‌شود. در این شرایط لازم است تا دولت تقاضای جدید برای خرید اوراق ایجاد کند که در غیر این صورت در نهایت ممکن است بانک‌ها و یا بانک مرکزی مجبور به خرید این اوراق شوند که به صورت مستقیم یا غیرمستقیم منجر به افزایش پایه پولی خواهد شد.

۴- مولد سازی دارایی‌ها: بر اساس مصوبه فوق، پیش‌بینی شده است که ۱۰ هزار میلیارد تومان از کسری بودجه دولت از محل مولد سازی دارایی‌ها تأمین شود. این در حالی است که در تأمین این منابع به شدت ابهام وجود دارد و در نهایت می‌توان انتظار داشت که این منابع نیز از بانک مرکزی تأمین شود.

در مجموع شیوه فعلی پیش‌بینی شده برای تأمین کسری بودجه پیامدهای تورمی در پی دارد که می‌تواند منجر به افزایش نرخ تورم در ماه‌های پایانی سال ۱۳۹۸ و همچنین نرخ تورم سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ شود. اصلی‌ترین راهکار در شرایط فعلی کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمد از طریق افزایش پایه‌های مالیاتی است. هدفمند کردن یارانه‌ها از جمله سیاست‌هایی است که هم هزینه‌های دولت و در نتیجه کسری بودجه دولت را کاهش می‌دهد و هم به انجام اصلاحات در زمینه سیاست‌های اقتصادی در کشور کمک می‌کند. /ایبنا

اعزام ۲۰ گروه ارزیابی خسارت سیار بیمه به مسیرهای راهپیمایی

۲۰ گروه ارزیابی خسارت سیار بیمه به منظور خدمات‌رسانی به زوار اربعین به مسیرهای راهپیمایی اعزام شدند. به گزارش اقتصادسراسر آمد، ۲۰ گروه ارزیابی و پرداخت خسارت سیار این شرکت بیمه‌ای، برای ارائه خدمات به زائران اربعین حسینی، رهسپار مناطق مرزی غرب و جنوب کشور و مسیرهای منتهی به آن شدند. محمد رضایی، در حاشیه آیین اعزام این گروه‌ها گفت: برای خدمات‌رسانی بهتر به میلیون‌ها زائر کرblای مبلای، این گروه‌های سیار برای کارشناسی و پرداخت خسارت تصادفات احتمالی در مسیر زائران اربعین و در مناطق مرزی شلمچه، چزابه، مه‌ران و خسروی مستقر می‌شوند. وی گفت: با توجه به اختیارات تامی که به کارشناسان اعزامی تفویض شده است، علاوه بر کاهش فرآیند بررسی و برآورد زبان وارد شده، پرداخت خسارات به صورت الکترونیکی و در محل وقوع حادثه به حساب زیان‌دیدگان انجام خواهد شد.

ورود یک محصول جدید به بورس در گزارش «اقتصادسراسر آمد»:

ورود پسته به بورس

هزینه اندک معاملات دانست و گفت: بر همین اساس در سال ۹۷ معاملات آتی زعفران نـگین و پوـشال معمولی راه اندازی شد و در تیر ماه امسال نیز زیره سبـز به این جرگه پیوست و امروز نیز معاملات آتی پسته راه اندازی شد. سلطانی نژاد با بیان اینکه محصول پسته به دلیل مزیت تولید، استانداردپذیری، ارزآوری، صادرات محور بودن، تقاضای مستمر و تولید انبوه برای این معاملات در نظر گرفته شده است، به سابقه معاملات پسته در بورس کالای ایران اشاره کرد و گفت: معاملات گواهی سپرده کالایی پسته در سال ۹۶ به مقدار ۱۲۳ تن و در سال ۹۷ به مقدار ۵۷ تن انجام شد و در سال ۹۸ نیز معاملات گواهی سپرده پسته از روز ۹ مهر ماه آغاز شده و تا کنون حدود ۲۵

وی افزود: معاملات آتی یکی از ابزارهای مشتقه است که در دنیا برای پوشش ریسک به آن توجه شده است. وقتی یک نفر قرارداد آتی را خریداری کند، قیمت را برای خود تعیین کرده و نسبت به نوسانات آتی ریسک‌ها را پوشش می‌دهد؛ ضمن اینکه معاملات آتی در کشف واقعی قیمت نیز موثر است. محمدی گفت: اگر بازار یک کالا از بازار نقدی خوبی برخوردار نباشد و یا گردش نقدینگی آن بیش از حد باشد، یکی از راهکارها برای ساماندهی این بازار مشتقه سازی آن کالا است. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: محصولات تولیدی کشور ما همچون پسته و زعفران چرا باید توسط کشورهای دیگر تعیین شود در حالی‌که که سمت عرضه تنها وابسته به کشور ماست؛ در این زمینه قطعاً بورس کالای ایران کمک می‌کند تا دسترنج کشاورزان ایرانی به درستی قیمت گذاری و به مرجع قیمت دنیا تبدیل شویم. البته بورس های کالایی دنیا بیش از صد سال قدمت دارند اما امروز شاهد یک تحول و شروع خوب در این زمینه هستیم. محمدی اظهار داشت: ممکن است صادرکننده ای به خرید محصول کشاورزی نیاز داشته، اما نقدینگی لازم را در اختیار نداشته باشد؛ ممکن است کشاورزی برای فروش کالای خود دچار مشکل باشد و حتی از قیمت‌های واقعی اطلاع نداشته باشد. در نتیجه بورس کالا و معاملات آتی یک وضعیت برد برد را هم برای کشاورز و هم برای صادرکننده و سرمایه گذار ایجاد می‌کند و همه می‌توانند از مزایای عرضه پسته در بورس استفاده کنند.

روایت آماری از عملکرد سامانه نیما در سال جاری

سپید اقتصادسراسر نشان می‌دهد، میانگین نرخ خرید دلار در بازار ثانویه (نیما) ۱۰ هزار و ۷۹۸ تومان و میانگین نرخ خرید یورو نیز ۱۱ هزار و ۸۶۲ تومان بوده و تا حدود زیادی به نرخ بازار آزاد و صرافی‌های بانکی نزدیک شده است؛ به این معنا که دیروز (۲۰ مهرماه ۹۸) بر اساس اعلام رسمی صرافی‌های بانکی، نرخ خرید

هر دلار آمریکا (اسکناس) ۱۰ هزار و ۴۰۰ تومان و هر یورو (اسکناس) نیز ۱۲۵۰۰ تومان بوده است؛ اگرچه بیشتر معاملات در سامانه نیما را حواله‌های ارزی تشکیل می‌دهند.

به گزارش اقتصادسراسر آمد، آمار رسمی بانک مرکزی از فروش ۹ میلیارد یورو ارز صادراتی در سامانه نیما خبر می‌دهد؛ در حالی‌که برای واردات، ۷٫۷ میلیارد یورو تخصیص یافته است.

به گزارش اقتصادسراسر آمد، قلب تأمین مالی ارزی کشور، همچنان در سامانه نیما می‌تپد؛ سامانه‌ای که نمایه دقیق آماری از وضعیت واریز و برداشت ارزهای حاصل از صادرات را به دقت ارایه داده و وضعیت ارزی کشور را رصد می‌کند. اکنون سامانه نیما به کانون تأمین ارز واردات کالاهای اساسی و غیر اساسی تبدیل شده و تا اینجا ی که، توانسته عملکرد نسبتاً دقیقی را بر جای بگذارد.

طبق آخرین آمار درج شده در سامانه نیما، ۹ میلیارد یورو ارز صادراتی از اول فروردین تا ۲۰ مهرماه ۹۸ وارد این سامانه شده که در مقابل، برای حدود ۷٫۷ میلیارد یورو نیاز وارداتی نیز تأمین ارز از این سامانه صورت گرفته است، پس یک حساب سرانگشتی نشان می‌دهد که در شرایط کنونی، سامانه نیما هنوز هم ۱٫۳ میلیارد یورو ذخیره دارد؛ به این معنا که ارز صادراتی به طور کامل واردات را پوشش داده و بخش عمده‌ای از بار دولت را برای تأمین منابع ارزی به دوش کشیده است.

بر اساس آمار، مجموع معاملات فروش ارز صادراتی در سامانه نیما از اول فروردین تا ۹۸ و ۲۰ مهرماه ۹۸ معادل ۹ میلیارد و ۴ میلیون و ۱۶ هزار یورو انواع ارز بوده که در مقابل، مجموع معاملات خرید ارز بابت واردات معادل ۷ میلیارد و ۷۰۳ میلیون و ۳۱۰ هزار یورو انواع ارز بوده است.

آنگونه که معاملات نشان می‌دهد، میانگین نرخ خرید دلار در بازار ثانویه (نیما) ۱۰ هزار و ۷۹۸ تومان و میانگین نرخ خرید یورو نیز ۱۱ هزار و ۸۶۲ تومان بوده و تا حدود زیادی به نرخ بازار آزاد و صرافی‌های بانکی نزدیک شده است؛ به این معنا که دیروز (۲۰ مهرماه ۹۸) بر اساس اعلام رسمی صرافی‌های بانکی، نرخ خرید هر دلار آمریکا (اسکناس) ۱۰ هزار و ۴۰۰ تومان و هر یورو (اسکناس) نیز ۱۲۵۰۰ تومان بوده است؛ اگرچه بیشتر معاملات در سامانه نیما را حواله‌های ارزی تشکیل می‌دهند. همچنین میانگین نرخ فروش دلار در بازار ثانویه ۱۰ هزار و ۷۹۴ تومان بوده و در مقابل نرخ فروش هر یورو نیز در این بازار به ۱۱ هزار و ۸۵۹ تومان رسیده است.

سراسر اقتصاد

دوشنبه ۲۲ مهر ۱۳۹۸ - شماره ۶۸

ساز و کار اعطای اعتبار خریدار به طرف خارجی

بانک توسعه صادرات یکی از معدود بانک‌هایی است که ساز و کار اعتبار خریدار را عملیاتی کرده و تا کنون پروژه‌های مختلفی را در این قالب مورد حمایت قرار داده است. به گزارش اقتصادسراسر آمد، علی صالح آبادی در خصوص چالش‌های استفاده از تسهیلات اعتبار خریدار با ضمانت دولت خارجی گفت: در اعتبار خریدار، متعهد باز پرداخت، طرف خارجی است؛ در حالی‌که در اعتبار فروشنده، دریافت کننده تسهیلات یک کنسرسيوم ایرانی است که تعهد بازپرداخت را نیز بر عهده می‌گیرد. وی با بیان اینکه فرایند اعتبار فروشنده بدون هیچ مشکلی قابل انجام است گفت: در اعتبار خریدار در واقع، خریدار خارجی متعهد بازپرداخت است؛ از راهکارها اطمینان از بازپرداخت، ساز و کار تضمین دولتی و تضمین بانکی است. در این فرایند بانک خارجی با دریافت ضمانت از بخش خصوصی خارجی، بازپرداخت خریدار را ضمانت می‌کند و این کار مستلزم برقراری روابط کارگزاری با بانک‌های خارجی است. مدیرعامل بانک توسعه صادرات بیان داشت: در حال حاضر بانک‌های ما تنها با بانک‌های ایرانی که در عراق شعبه دارند روابط کارگزاری دارند و این امکان وجود دارد که طرف عراقی ضمانت نامه مورد نیاز خود را از این بانک‌ها دریافت و به فروشننده ایرانی در قالب اعتبار خریدار ارائه کند.

احداث بزرگ‌ترین هتل غرب کشور با تسهیلات بانک ملی

بانک ملی ایران طی سال‌های گذشته مطابق سند چشم انداز ۱۴۰۴ تسهیلات بسیاری به کارآفرینان و فعالان عرصه صنعت هتلداری برای ساخت مراکز اقامتی و توسعه صنعت گردشگری با هدف جذب ۲۰ میلیون گردشگر پرداخت کرده. به گزارش اقتصادسراسر آمد، با توجه به شاهراه بودن شهر کرمانشاه و توریستی بودن این منطقه، بانک ملی ایران با هدف توسعه زیرساخت‌های صنعت گردشگری و ایجاد اشتغال و درآمد پایدار از محل منابع طرح‌های ایجاد اقدام به ارائه تسهیلات و مشارکت برای احداث هتل در شهرستان کرمانشاه کرده است. هتل بزرگ پارسیان با تسهیلات و مشارکت بانک ملی ایران در شهر کرمانشاه احداث شده و این هتل توانسته از زمان تأسیس تا کنون بهترین خدمات را با استانداردهای روز دنیا به گردشگران داخلی و خارجی ارائه دهد. حوزه گردشگری نقش مهم و حیاتی در رونق اقتصادی و به طور ویژه در زمینه اشتغال دارد و در این میان بانک ملی ایران در سال‌های گذشته توانسته با ارائه تسهیلات به توسعه این صنعت در کشور یاری رساند. هتل پارسیان کرمانشاه در سایه ی حمایت‌ها و کمک‌های بانک ملی ایران با ایجاد زیرساخت‌های اسکان مناسب و بسترسازی خدمات مطلوب، با ۱۰۰ باب واحدهای اقامتی و پذیرایی استاندارد، ظرفیت پذیرش ۱۰۰۰ مهمان را داراست.

موفقیت بانک شهر در افزایش منابع و کاهش قیمت تمام شده پول

معاون شعب و توسعه بازاریابی بانک شهر گفت: افزایش منابع با کیفیت، کاهش قیمت تمام شده پول و افزایش درآمد غیرمشاع، از جمله موفقیت‌های بانک شهر در شش ماه نخست سال ۹۸ بوده است. به گزارش اقتصادسراسر آمد، رحیم طاهری با اشاره به موفقیت‌های این بانک در سالجاری اظهار کرد: با تلاش مجموعه بانک شهر، در شش ماه نخست سالجاری، در جذب و افزایش منابع با کیفیت، کاهش اقلام معوق و افزایش درآمد‌های غیر مشاع، موفقیت‌ها ی چشمگیری حاصل شد که به طور حتم در بهبود ساختار مالی ترازنامه بانک شهر تاثیر مثبتی خواهد داشت. طاهری، افزایش قابل توجه سهم بانک شهر از بازار نقدینگی و پولی جامعه در پایان شهر یورما را نقطه عطف این موفقیت‌ها دانست و افزود: با استراتژی جدید و برنامه ریزی صورت گرفته، طی نظر سنجی عمومی انجام شده، هم اکنون بانک شهر در ردیف ۵ بانک برتر سیستم بانکی کشور قرار دارد و افزایش و جذب سپرده‌های با کیفیت به دنبال استقبال شهروندان و تاثیر آن بر کاهش ریسک تمرکز، نشان دهنده این موضوع است.